

Mar**ia**

TIDNINGEN TILL DIG I LILLA EDET
OM KRISTEN TRO, LIVSFRÅGOR
OCH OM ATT VARA MÄNNISKA

VINTER 2019 | NR 4

Änglar, mat och sång

MÖTET **WERNA GUSTAVSSON**
TILLBAKABLICK **DOPÄNGLAR I VÄSTERLANDA**
TEMA **EDWARD BLOM NJUTER MED GOTT SAMVETE**

Svenska kyrkan
LILLA EDET

”Vid den tiden....”

Tiden går, tiden upplever vi som långsam eller snabbt förbiskyndande. När jag stod i en lååång kö nyss, blev jag något stressad, inte för att hinna med, utan för att jag hade svårt att vänta. Som någon bad: ”Gud ge mig tålmod, men ge mig det NU!”.

Lennart Johnsson, vik komminister

ATT FÅ IN HELA LIVET I ETT NU, allt meningsfullt, allt som skall upplevas, är lika kravfullt som att bara planera för framtiden, och lika verklighetsflyende som att enbart se tillbaka. Bodil Jönsson (fysikprofessorn som för 10 år sen skrev boken ”Tio tankar om tid”) säger i sin senaste bok ”Gott om tid” att idén om att leva enbart i nuet är det mest fasansfulla hon kan tänka sig. ”Jag vill inte leva i den glimt av mitt jag som finns bara i nuet. Jag vill finnas med hela min existens framåt och bakåt...” Jag tror hon har fångat en viktig livshållning.

NÄR VI NU GÅR IN I ADVENTS- OCH JULTIDEN är tidsaspekten med: dåtid, nutid och framtid, friskt blandat, som det är i våra liv. Vi kan både tänka tillbaka, vara i nuet och vänta och se framåt. ”Vid den tiden...”, så börjar julevangeliet. Det vi firar har en tydlig historisk grund att stå på. Då och där, med namn på lydkungar och kejsare. Ja, den kristna

tron bygger på historiska fakta och inte på inbillning eller drömmar. Det vi nu tror, har hänt. Julens ärende är ju det fantastiska att vår Skapare, den Evige, går in i tiden, blir en av oss, med allt vad det innebär.

ADVENT, SOM BETYDER ANKOMST, talar om Herren som kommer till oss nu, men också ger löftet: ”Jag är med er alla dagar intill tidens ände”. En framtid och ett hopp har vi fått med Honom som är nära, både i tid och rum.

”Jesus från Nasaret går här fram
än som i gången tid,
löser ur vanmakt, ur synd och skam,
ger oss sin kraft och frid: himmelriket är nära”
Sv psalm 39:1

MED DENNA MARIA-TIDNING önskas våra läsare en välsignad Adventstid och en glad Kristi födelses fest!

I DETTA NUMMER

- 2 PRELUDIUM
- 3 PÅ GÅNG
- 4 REPORTAGET
- 6 MÖTET
- 8 KALENDARIUM
- 10 TILLBAKABLICK
- 12 KORSORD
- 13 FRÅGELÅDAN
- 14 TEMA: ÄNGLAR, MAT & SÅNG

Musik i advent

Lördagen den 30 november besöker Nya MotettEnsemblen Fuxerna kyrka. Kören, som består av olika musiker från Göta Älvdalen, hjälper oss komma i adventsstämning.

Söndagen den 15 december är det dags att sjunga in julen i Hjärtums kyrka. Solist Anna Ståhlgren Jensen sjunger tillsammans med en förstärkt kyrkokör.

Julstuga i Fuxerna

Hela Fuxerna församlingshem kommer att sjuda av liv den 8 december. Då blir det julstök i hela huset. Du är varmt välkommen att dricka glögg, julpyssla, äta risgrynsgröt, köpa lotter och hemgjutna ljus, dricka kaffe och tillverka din egen dörrkrans eller julblomstergrupp.

På övervåningen håller pysslet till. På undervåningen finns serveringen, loppis samt både tombola och andra lotterier. Julstugan är öppen 11.30-14. För den som vill firas högmässa i Fuxerna kyrka kl. 10. Det går även bra att komma direkt till julstugan i församlingshemmet. Man stannar så länge man vill.

Behållningen går till ACT - Acting Churches Together, (fd Svenska kyrkans internationella arbete), som också har ett bord med information och försäljning.

Årets julinsamling handlar om de orättvisor och övergrepp som en flicka drabbas av bara för att hon är flicka.

Miljontals flickor i världen lever under förtryck och utsätts för hot, våld och övergrepp – bara för att de är flickor. Vi kan aldrig acceptera att fattigdom och normer ger flickor sämre förutsättningar för ett värdigt liv.

Ge din gåva till ACT.
Swish 9001223, Bankgiro 900-1223

act
Svenska kyrkan

Maria

Utges av Svenska kyrkan i Lilla Edet med fyra nr/år och distribueras till alla hushåll.

Ansvarig utgivare: Marcus Stille

Redaktionsgrupp: Inger Lindeskog, Lisbeth Olsson och Ingrid Trulsson.

Namnet Maria syftar på Jesus mor som fick föda Guds son, Maria från Magdala som var i hans närhet, samt Maria, Jakobs mor, som var det första vittnet om Jesus uppståndelse.

Svenska kyrkan i Lilla Edet består av tre församlingar – Hjärtum, Västerlanda och Fuxerna-Åsbräcka – och är en del av den världsvida Kyrkan. Genom gudstjänst, diakoni, undervisning och mission vill vi tillsammans ta emot och förmedla Guds kärlek.

Svenska kyrkan i Lilla Edet
Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet
0520-49 47 00
svenskakyrkan.se/lillaedet

Präster

Marcus Stille, 0520-49 47 02
Christian Fehn, 0520-49 47 05
Rolf Pettersson, 0520-49 47 06

Diakoner

Merja Andersson, 0520-49 47 07
Inger Lindeskog, 0520-49 47 08

Svenska kyrkan
LILLA EDET

»Jul kan firas på många sätt«

Agneta Ahlblom har firat många slags jular; med släkten, som utlandssvensk, som ensamstående, i bonusfamilj och med vänner. Hon värdesätter alla sina julfiranden och försöker att inte låta sig stressas av omgivningens krav.

– Min barndoms jular firade vi i Göteborg hos min mormor, berättar Agneta. Det var kaka och kaffe, champis och sockerdricka för barnen. Mormor var väldigt religiös, även om vi inte gick i kyrkan på jul, men jag minns med värme hur vi alltid sjöng psalmer tillsammans på julafton.

JULGRAN I SPANIEN

Agneta bodde på Teneriffa under några år, hemlängtan gjorde sig påmind och att fira jul blev nu oerhört viktigt. – Efter långa efterforskningar fick jag köpt en julgran i en blomsteraffär, i detta land med sommartemperatur i december, bananplantager och palmer, berättar hon. – Granen skulle enligt försäljaren ha fraktats med båt från Spanska Pyrenéerna! Ha ha ha! Och en stor kackerlacka rasade ner ur granen när jag tog bort emballaget!

STORT JULBORD

Senare gick flytten till Lilla Edet, och det var först som vuxen som Agneta insåg hur mycket mat många äter på jul. Hennes man

stod vid spisen, ibland ordentligt uppstressad över allt som skulle lagas. – Måste vi laga alla rätter, försökte jag säga, det är ju ändå ingen som äter dem.

ONT OM PENGAR

Agneta blev efter några år ensamstående med två barn. Då kunde det ibland vara svårt med julklappar, lönen kom den 23 december och då fick hon skynda sig ut och handla.

– Jag tror mina barn förstod att vi inte hade så mycket pengar, de anpassade sina önskelistor efter min situation.

Trots skilsmässan från sin sons pappa firade de ändå jul tillsammans, med deras gemensamma son samt bådas barn från tidigare äktenskap, något hon alltid tycker fungerat bra.

INTE SITTA ENSAM

När barnen blivit stora har hon firat med delvis nya släkter, som hos sonens svärföräldrar. – De hade ett tidsschema på kylan över hela julafton, men de skrattade

nästan åt sig själva, när de visade det.

Båda barnen tycker det är viktigt att Agneta inte är ensam på jul, och de bjuder alltid in henne att komma att hälsa på. Agneta själv är glad över deras omtanke, samtidigt som hon inte ger uttryck för att känna sig ensam.

– Jag tycker jul firas på många olika sätt. Ett år var det bara jag, min son och två goda vänner, det var väldigt fint, det också.

JULEN HAUSSAS UPP

Agneta kan ibland ifrågasätta hur julafton haussas upp.

– Alla andra dagar på året, är inte de viktiga? frågar hon retoriskt.

Jag frågar henne om hon har några särskilda tips till andra människor hur man kan tänka kring julen, och hon säger först att hon inte kommer på något särskilt, men skiner sedan upp:

– Jag minns hur jag bakade med barnen, pepparkakor och lussekatter, och hur roligt de tyckte att det var.

TEXT Ingrid Trulsson
BILD Karin Johansson

Agneta Ahlblom minns med värme hur familjen alltid sjöng psalmer tillsammans på julafton.

Vi möter

Namn: Werna Gustavsson

Bor: Lilla Edet

Familj: Maken Kent samt två döttrar med familjer

Intressen: Religion, rymden och alltings ursprung

Werna sätter moderskapet främst

Saker från tidigare generationer betyder väldigt mycket för Werna. Hon använder allt det hon ärvt, pyntar huset för olika årstider och högtider. Tidigare generationers möbler sitter hon och maken i. Då känner hon kopplingen till barndomen och de många goda minnena från 1950-talets Lilla Edet.

Wernas föräldrar kommer båda från Lilla Edet, men bodde under några år i Nol. Det var då Werna föddes, som enda barnet. Det blev aldrig några syskon, men Werna hade sina kusiner och mormor och sin kära moster Wera. Allt som oftast tog familjen rälsbussen från Nol till Lilla Edet. Moster Wera bodde med sin man i Lammahagen (intill Borgaråsen). Där tillbringade Werna sina somrar. Hon trivdes när hon fick leka på deras veranda.

LJUS BARNDOM

Från barndomen minns Werna många cykelturer. Hon satt där bak på sin pappas cykel, i en plåtsits med skär filt. De hade picknick i hagarna. Där lärde pappa Gunnar henne att skilja mellan vilda djurs olika fotspår och mamma Edith lärde henne allt om blommor och fågelsång. De brukade också läsa högt om kvällarna. Det var en ljus barndom, fylld av utflykter, kunskapsstörst - och många människor.

– Jag är ju född 1945, säger Werna med ett leende.

VETENSKAP OCH TRO

Redan som 10-åring väcktes hennes intresse för universum och hur allting hänger samman. Hon vände sig som så ofta till sin mor.

– Mamma, hur kan berg växa?

Vad finns bortom stjärnorna?

– Du ska inte tänka så mycket på det, svarade hennes mamma, det är farligt. Gud skapade himmel och

jord och det räcker för oss att veta.

En höstdag 1957 sände ryssarna upp Sputnik i rymden. Werna läste allt hon kom över om kosmos och gör det fortfarande. Nebulosor fascinerar henne oerhört.

– De flesta vetenskapsmännen i världen är troende, säger hon, och de jag känner till är kristna.

Bordsbönen i Wernas familj

» I Jesu namn
till bords vi gå.
Välsigna Gud den
mat vi få. Amen «

BÖNHÖRD

Tron har funnits med som en självklar del i hela Wernas liv. De bad bordsbön och aftonbön tillsammans i hemmet. Den tro hon fick med sig har hon kvar. Och hon har blivit bönhörd många gånger, säger hon. – Första gången var jag fem år och hade öroninflammation med sprängande värk. Mamma bad högt tillsammans med mig att Gud skulle hjälpa mig. Då försvann värken, säger Werna.

Ett mycket betydelsefullt bönesvar kom den dag för 11 år sedan då yngsta dottern just varit med om en bilolycka. Hon hade svåra inre blödningar och behövde opereras akut en andra gång.

– Man går runt helt uppjagad. Jag bad och bad och bad. Plötsligt kom ett stort lugn över hela mig. All oro försvann. Jag blev nästan skrämmd och sa högt: – Gud, pratar du med mig nu?

Det gjorde han. En kvart senare ringde svärsonen och berättade att allt hade gått bra.

– Det visste jag redan, säger Werna och ser fortfarande lycklig ut över det.

Då hade hon själv just genomgått en by pass-operation och hade ett oläkt sår med 54 stygn på benet efter en flyttad åder. Men det glömde hon helt när situationen var som den var.

– Jag fick själv bli körd i rullstol på Sahlgrenska där vår dotter svävade mellan liv och död.

Som kyrkvård får Werna förbereda allt praktiskt inför gudstjänsten, ta emot folk, bära processionskorset, läsa bibeltexter och räkna kollekt.

LIVETS SVÅRIGHETER

Alla får sin beskärda del av svårigheter och lidande. Ibland hopar sig bekymren och livet blir obeskrivligt smärtsamt. Werna drabbades av en svår depression efter sin mors död 1972. Hon var då ung småbarnsmamma och det var moster Wera, som var barnlös, som ryckte in och vid sidan av maken Kent skötte hem och barn. Werna minns inget mer från den tiden än att hon åkte hem och satte sig i moster Weras kök. Sedan är det blankt. Som gott var kom hon igenom och de fick ännu en dotter.

MODERSKAPET ÄR VIKTIGAST

Moderskapet betyder mycket för Werna. Nu är det barnbarnen som är viktigast. I linje med detta samlar Werna på statyer av jungfru Maria, kristenhetens moder. Den första fick hon mycket tidigt.

FLERA OLIKA ARBETEN

Werna har arbetat på flera olika avdelningar på pappersbruket. Efter tjänster vid pappersmaskin, på kontoret och ”på markan”* skötte hon lokalvården på samma kontor. Då fick hon en del frågor om hur hon kunde tänka sig det. – Ja, varför inte, undrar Werna.

Senare övergick hon till läkarsekreteraryrket. Werna har trivts på alla sina jobb, säger hon.

MÅNAR OM KYRKAN

Inredning och att hålla snyggt omkring sig är något som ligger henne varmt om hjärtat. Det märks också i det vackra, stilrena hemmet. Dessa egenskaper kommer väl till pass i församlingen, där hon är kyrkvård, ledamot i kyrkoråd, församlingsråd, kyrkofullmäktige och pastoratets beredningsgrupp.

– Jag vill gärna bidra till att kyrkan får fortsätta vara kyrka, säger Werna. Det betyder mycket.

*marketenteriet, dvs personalrestaurangen

TEXT & BILD Inger Lindeskog

Wernas samling av Maria-figurer finns utplacerad i hela villan. Här håller hon i samma Maria-statya som hennes mormor höll i då hon dog 1949.

Här hittar du vad som händer i våra församlingar i vinter

På hemsidan www.svenskakyrkan.se/lillaedet, facebook samt i församlingsbladet Lilla Maria, som finns att hämta i alla våra kyrkor och församlingar, får du mer information. För prenumeration via e-post eller beställning av aktuellt nummer, ring 0520-49 47 00 eller maila lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Vi reserverar oss för eventuella justeringar.

Måltid & Gemenskap

JULSTUGA

Sön 8 dec kl. 11.30-14
Mässa i Fuxerna kyrka kl. 10 (barnsamling). Därefter fika, gemenskap och julpyssel i Fuxerna församlingshem.

GEMENSKAPSTRÄFFAR

Fuxerna församlingshem
Kaffe, lotteri. Kyrktaxi för församlingsbor.

Tors 19 dec kl. 14

"Julminnen". Elisabeth Svenning Johnson och Lennart Johnson berättar julminnen.

Tors 23 jan kl. 14

"Landet runt" med Älvklängen, Glädjekören och Christina Elfström Mellberg.

Tors 13 feb kl. 14

"En liftares möten och mödor". Nils Sjöström, Göteborg, visar bilder från sina långa resor i Asien.

FUXERNA FÖRSAMLINGSJULFEST

Sön 12 jan efter högmässan Julfest med mat, lek och gemenskap för alla åldrar. Vi slutar med att äta upp de sista kakorna och dansa ut julen. Anmälan senast 8 jan till exp tel 49 47 00

Missa inte!

INTERNATIONELL KVÄLL

Torsdag 5 dec kl. 19.30
i Västerlanda församlingshem Iris & David Dymén berättar om sin tid i Indien. Gröt, kaffe och smörgås serveras. Till förmån för ACT Svenska kyrkan.

Sång & musik

ADVENTSKONSERT

Lör 30 nov kl. 17
i Fuxerna kyrka, präst Marcus Stille Nya MotettEnsemblen under ledning av Peter Corneliusson.

KAUNEIMMAT JOULULAULUT

De vackraste finska julsångerna
14 dec kl. 15
Fuxerna församlingshem
Fuxernan seurakuntakodilla
Tervetuloa laulamaan!
Välkommen att sjunga!

MUSIKGUDSTJÄNST

Sön 15 dec kl. 18. i Hjärtums kyrka, präst Christian Fehn "Vi sjunger in julen". Hjärtum-Västerlanda förstärkta kyrkokör. Solist: Anna Ståhlgren Jensen

Barn & familj

MESSY CHURCH

– för hela familjen
Fika, sång, pyssel, gudstjänst och lagad mat. Ingen anmälan. Gratis.
Tors 28 nov, 30 jan, 27 feb, 26 mar och 23 apr kl. 17
i Fuxerna församlingshem
Mån 2 dec, 13 jan, 24 feb, 30 mar och 20 apr kl. 17
i Hjärtums församlingshem
Sön 2 feb kl. 10.30
i Västerlanda församlingshem

ÖPPET HUS

Sportlovpyssel
Ons 12 feb kl. 10-13
Fuxerna församlingshem, undervåningen.
Vuxna och barn tillsammans. Korv med bröd och fika.

Händer hos oss i vinter!

Tro & fördjupning

MÄSSA MED STILLHET OCH LOVSÅNG

Enkel nattvardsgudstjänst med lovsång, meditation och personlig förbön.

10 dec, 21 jan, 18 feb och 14 apr
Hjärtums kyrka kl. 18.

HÖGMÄSSA, SÖNDAG +

16 feb kl. 12 i Västerlanda kyrka Högmässa, lunch och föredrag. "Ett öppet fönster mot himlen". Gudrun Nilsson berättar om ikonmålning.

Varje vecka

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

HJÄRTUM

Söndagar
gudstjänst/högmässa kl. 10
En tisdag i månaden, mässa kl. 18

VÄSTERLANDA

Söndagar, högmässa kl. 12
Torsdagar, mässa kl. 18.30

FUXERNA

Söndagar, högmässa kl. 10
Onsdagar, mässa kl. 18.30
En söndag i månaden,
Finsk gudstjänst kl 12

DJURHULT

En söndag i månaden,
Gudstjänst/högmässa kl. 16

ÅSBRÄCKA

Vissa helger. *Se annonser!*

Gudstjänster

FÖRSTA i ADVENT 1 dec

FUXERNA KYRKA kl. 10
Högmässa, Roland Kristensson

HJÄRTUMS KYRKA kl. 10
Gudstjänst, Marcus Stille
Hjärtum-Västerlanda kyrkokör

VÄSTERLANDA KYRKA kl. 12
Familjemässa, Marcus Stille,
utdelning av dopänglar

DJURHULT KAPELL kl. 16
Gudstjänst, Lars Edvardsson,
kyrkokör

JULAFTON 24 dec

FUXERNA KYRKA kl. 11
Samling vid krubban, Marcus Stille

FUXERNA KYRKA kl. 22
Julnattsmässa, Marcus Stille

HJÄRTUMS KYRKA kl. 23
Julnattsmässa, Christian Fehn

JULDAGEN 25 dec

VÄSTERLANDA KYRKA kl. 07
Julotta, Rolf Pettersson

ÅSBRÄCKA KYRKA kl. 08
Julotta, Roland Kristensson

FUXERNA KYRKA kl. 10
Högmässa, Rolf Pettersson

PILGÅRDEN kl. 10.30
Mässa, Christian Fehn

FUXERNA KYRKA kl. 12
Finsk gudstjänst, Rikki Kuivalainen

HJÄRTUMS KYRKA kl. 16
Julens berättelse för små och stora, Christian Fehn

ANNANDAG JUL 26 dec

FUXERNA KYRKA kl. 10
Högmässa, Roland Kristensson
VÄSTERLANDA KYRKA kl. 12
Högmässa, Roland Kristensson

DJURHULTS KAPELL kl. 16
Högmässa, Gösta Mellberg

NYÅRSAFTON 31 dec

HJÄRTUMS KYRKA kl. 16
Nyårsbön, Gösta Mellberg

ÅSBRÄCKA KYRKA kl. 17.30
Nyårsbön, Gösta Mellberg

TRETTONDE DAG JUL 6 jan

DJURHULTS KAPELL kl. 16
Gudstjänst, Christian Fehn, julspel, kyrkokör

NYA MOTETTENSEMBLEN 30 nov

GEMENSKAPSTRÄFF 19 dec

JULENS BERÄTTELSE 25 dec

Missa inte!

JULSTUGA

Fuxerna församlingshem
Sön 8 dec kl. 11.30-14
Mässa i Fuxerna kyrka kl. 10

JULFEST 12 jan

De skapade egna dopänglar

Västerlandaborna Eleonor Johansson och Ida Spets Langton ville göra något för att uppmärksamma barnen som döps i församlingen. Efter lång planering, ritande och testning har de skapat en egen tillverkning av dopänglar, med en helt unik design.

Historien med de unika dopänglarna i Västerlanda församling började för drygt tre år sedan när Eleonor Johansson var på ett barn-dop i Skepplanda och såg hur man där delade ut en dopängel till det nyfödda barnet.
– Sådär skulle jag vilja att vi gjorde i Västerlanda kyrka, tänkte hon. Hon fick även inspiration från Rönnängs kyrka, där alla barn som döps får en fisk som smycke, en vanlig symbol på Tjörn.

FRUKTBART SAMARBETE
Hon tog med sig sin idé om att dela ut dopänglar till de nydöpta

till församlingsrådet i Västerlanda, där hon själv är med, och de andra medlemmarna i rådet var positiva till idén, men de ville att ängeln skulle vara lokalt producerad. En tid senare kom Ida Spets Langton med i församlingsrådet, och ett fruktbart samarbete föddes mellan Eleonor och Ida, Ida är nämligen utbildad slöjdlärare.

» Vi ville ha en ängel som är unik för Västerlanda «

VILLE HA EN UNIK ÄNGEL
Eleonor och Ida inledde en process tillsammans för att ta fram hur dopängeln skulle se ut.
– Vi kunde ha använt färdiga mallar, men det ville vi inte, berättar Eleonor, vi ville ha en ängel som är unik för Västerlanda.
De två började spåna kring vad som var viktigt i ängelns utformning och kom fram till att den skulle vara hållbar, att den skulle tåla att ett barn höll i den. Den skulle inte vara för stor, utan kunna fungera att ha i ett halsband eller hänga i julgranen.
– Den ska tåla att användas, säger Eleonor med eftertryck.

PROTOTYP MED 3-D-SKRIVARE
Ida ritade upp en skiss av hur ängeln skulle se ut, och sedan skrev hon ut en prototyp med hjälp av en 3-d-skrivare.

– Vi var noga med att ängeln skulle se neutral ut, och därför har den inget tydligt ansikte, säger Ida.

Änglar av trä var på förslag ett tag, men sedan kom de fram till att tenn var enklare att arbeta med. Ida var också noga med att det fanns en långsiktig tanke med produktionen.
– Andra måste kunna tillverka dem, säger hon, det får inte hänga på att enbart jag kan göra dem.

SILIKONFORM OCH TENNGJUTNING
Formen till änglarna är gjord av silikon. Överdelen sätts på först och fixeras med tvingar. Tennet värms upp med gasbrännare i en stek-

panna och hålls därefter i formen och stelnar på någon minut, sedan måste det svalna ytterligare några minuter.

Efter att prototyper av tennänglar tillverkats tog man med dem till församlingsrådet som var positiva och gav klartecken för tillverkningsstart. Hösten 2018 fick det första barnet i Västerlanda sin dopängel.

» Dopänglarna är ett sätt att uppmärksamma dopet «

NAMNBRIKKA MED DATUM
Varje ängel får också en hjärtformad namnbricka av tenn till sig där barnets namn samt dopdatum

stansas in. Vid dopet hängs ängeln upp i ett dopträd i Västerlanda kyrka vilket blir en påminnelse för den gudstjänstfirande församlingen om de nydöpta och en uppmaning till bön för dem.

– Sedan får dopfamiljen en inbjudan att komma och hämta sin ängel den första söndagen i advent, berättar Eleonor.

POSITIVT MOTTAGANDE
Dopänglarna har tagits emot positivt, flera har sagt att de tycker att änglarna är fina.
– Dopet uppmärksammas med hjälp av änglarna, säger Eleonor, och jag är väldigt glad över att Ida och jag har fått igång den här traditionen.

TEXT Ingrid Trulsson
BILD Eleonor Johansson, Ingrid Trulsson

Tennet värms upp i en stekpanna med hjälp av en gasbrännare.

Det smälta tennet hålls i en silikonform där det stelnar.

Till varje ängel hör ett hjärta där dopbarnets namn stansas in.

– Vi ville ha en neutral ängel, säger Ida.

	SKOJAT	BROR TILL MOSES	GHANA-GRANNE	HELG-VITT	SÄDES-KÄRVE	↓	↑	ÖTT TYST
	FRID DIKT-BOK AV FERLIN			SAMLAN-DET				
	SLOM	↓						BLEV STEFA-NOS
		BRONS GEOL-OGISK PERIOD	HET-SIGT ME-NINGS-UTBYTE	PETRO-LEUM-BOLAG	MONAR-KER		ALLT-JÄMT	TRIMMA HO-BURGS-GUBBEN
HÅLA								
LEDDE ISRAEL UNDER FEM ÅR				KU-FISKA			FINNS FÖR SNÖ	SKIVA RÖR FÖR OLJA
			SLÅ MOT LAGEN				VINNA BLIR KATT BAKOM ÖRAT	
RUNT OLJA			KONVEN-TION ANKRAS PÅ				LÖSER DU KORSORD	
							CENT-RALT I ETIO-PIEN	BUKT-STAD
DEPAS-SAR TILL SÖT-GRÖTEN		KAN ETT NOJE VARA VISA GOD MIN			BELA BARTOKS LAND			
							STRUTS-LIK-NANDE FÅGEL	SANDELL MED PSAL-MERNA
ÄR DINA ÖGON HOS KARL-FELDT					MAGRA			
PSALMEN								
”Dig vare lov, o Jesus Krist, som mänska blev, dock utan brist. I oskuld dig en jungfru bar, stor [] [] [] änglar var. Ära vare Gud!”								
	ÄRTA			TVÅ I JAPAN RYGGMA-TERIAL?				BURMES BLAND KATTER
	PRYDA							KORT FÖR SILVER
	PAR-DON							BOK 1904

VINNARE KORSORD
 Av de inskickade svaren från förra numret har vi dragit följande vinnare: Ingela Andersson Grattis och tack till alla som skickat in!

Skicka in din lösning senast 27 dec till: Församlingsbladet Maria, Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet

Namn: _____

Adress: _____

PSALMEN
 ” [] [] [] i sin gång, nu gulna lund och lid. Farväl med all din lust och sång, du korta sommard.”

Vi drar en vinnare som får ett pris från Fair Trade-hyllan hemskickat.

I varje nummer av Maria svarar någon av kyrkans engagerade medarbetare på en fråga kopplad till aktuellt tema. Kanske har du en fråga du funderar på? Ställ den gärna till oss via mail till inger.lindskog@svenskakyrkan.se. Kanske just din fråga passar in i kommande tema och du får svar i tidningen.

Varför firar vi jul?

Varför firar vi en kristen jul nu, år 2019? Det finns förstås flera skäl. Men i centrum står att Jesus blev synlig, vilket betyder att Gud, den Osynlige, blev synlig. Att Gud blev synlig betyder mycket. Han kunde då avbildas, och därför har vi gott om Jesusbilder i kyrkor och på andra ställen. Gud har låtit sitt ansikte lysa över oss och varit oss nådig. Att han blev synlig just som människa betyder ännu mer. Han visade den sanna mänskligheten, utan synd. Han blev vår lärare genom att tala till människor på människors vis. Han blev vårt föredöme genom att visa hur vi kan leva i måttfullhet, enkelt men utan att avstå från att äta och dricka och vara glada. Gud blev också vår medbroder i svårighet och lidande, som fattig, som flykting, som

fängslad och torterad till döds. På julnatten öppnades himlen och änglarna sjöng för herdarna - inte vilka herdor som helst, för Betlehems herdor vaktade de lamm som skulle slaktas till påsk. Nu fick de se Guds Lamm, som tar bort världens synd. Julen landade i påskens hemligheter. Så firar vi också det sanna påskalamm, Jesus Kristus, vid jul. Änglasången och julluset från Betlehem sprider sig till våra jular, ja till varje högmässa, när prästen som Guds ängel sjunger ”Ära vare Gud i höjden och frid på jorden bland välbehagets människor”, som man kan översätta julens budskap. Ty varje mässa är både jul och påsk, då vi tillsammans får sjunga ”O Guds Lamm” inför Lammets som herdarna fann i Betlehem.

Gösta Mellberg, präst

» Det folk som vandrar i mörkret ser ett stort ljus, Över dem som bor i mörkets land strålar ljuset fram «

Jesaja 9:2

Vilken är din favoritjulsång?

Cornelia Lindblad, Utby
 – Svår fråga, det finns så många fina sånger. Men om jag måste välja så tycker jag bäst om Last christmas, den är mysig och ger julstämning.

Martin Blickberg, Västerlanda
 – Driving home for Christmas. Jag tycker om Chris Rea's röst och svänget i låten, sedan tilltalas jag av sångens budskap, att man äntligen får komma hem och träffa sin familj.

Zowie Buckley, Västerlanda
 – Tipp tapp (Midnatt råder). Min dotter kom hem från förskolan och lärde mig den, jag tycker det är en söt sång.

Artikelförfattaren diakon Inger Lindeskog och Edward Blom.

Måltiden – tid för gemenskap

Måltiden är så mycket mer än bara näringsintag och smakupplevelser, säger gourmeten och kokboks-författaren Edward Blom. Kanske är det den mest centrala mänskliga gemenskapen, det som håller samman familjer och vänner.

Under bok- och biblioteksmässan i Göteborg sammanstrålar landets mest namnkunniga författare, förläggare och kulturpersonligheter under några intensiva septembardagar varje år. Maria möter Edward Blom då han deltar i ett panelsamtal kring mat och måltidskultur arrangerat av Sveriges radio. I panelsamtalet, som bandas och under hösten har sänts i radions P1, deltar även Tomas Tengby från P1:s Meny, kocken Lisa Lemke, dryckesexperten Per Styregård och Karsten Thurffjell, gastronomiska akademiens ständige sekreterare.

I panelsamtalet behandlas såväl insända frågor som publikens spontana undringar. Här finns alltifrån mobilvanor vid matbordet till frågor om vilket vin som passar till tomat och om hur vi ska hantera julens överflöd.

– Det är bra med något som markerar att ”nu börjar måltiden”, säger kocken Lisa Lemke. Då lägger man undan mobilerna. Bordsbönen var inte så dum! Tomas Tengby säger att han är klocka i köket som han ringer i när maten är klar.

– Då kommer resten av familjen och under måltiden pratar vi med varandra, säger han. – Som gamla tiders vällingklocka, inflikar Edward Blom. – Dina barn är äldre/mer väluppfosttrade än mina, konstaterar Lisa Lemke, med ett skratt.

Panelen talar om att uteätandet ökar i en häpnadsväckande takt. Förklaringen ligger i det ökade intresset för mat och att fler fått det bättre ställt. – Vi håller på att flytta ut det sociala livet på stan, som i södra Europa,

menar Karsten Thurffjell. Vi möts inte längre i hemmen.

Publiken får veta att kött- och mejeriproduktionen står för 15% av klimatutsläppen, enligt Jordbruksverket. Därmed är vi inne på överflödet och julmaten. Kocken Lisa Lemke rekommenderar test av nya vegetariska rätter, men Edward Blom protesterar. – Det kan man göra andra veckor, men under julveckorna äter man som på medeltiden, tycker jag. Då vill vi ha ölen, brödet, osten, det torkade köttet och lutfisken, säger han. Bättre då att låta bli långa resor och dyra julklappar. Man kan väl köpa begagnat istället, menar han.

Efteråt ges möjlighet att ta bilder och ställa frågor till Edward Blom. Ganska snart föreslår han att det är bättre att fortsätta via e-post och så får det bli.

Vad betyder måltiden för dig, utöver själva näringsintaget?

– Själva smakupplevelserna är ju något av det bästa som finns i livet, säger han, men måltiden är så mycket mer. Kanske den mest centrala mänskliga gemenskapen, det som håller samman familjer, det man bjuder in till när man vill träffa sina vänner, säger Edward Blom.

Han har varit öppen och tydlig med att han är bekännande kristen och katolik. Det märks på svaren.

– I Gamla Testamentet var måltiden en så stark symbol att man endast åt med de personer som stod en nära, säger han. Om man ställde fram mat och dryck åt främlingar och åt med dem ansågs det å andra sidan att man hade slutit ett livslångt förbund och för evigt var vänner.

Edward Blom själv älskar måltider mer än något annat.

– Att äta en vardagsmiddag med familjen, eller ha en stor sittning med många rätter med 40 nära vänner, båda är på sitt sätt lika fantastiskt, menar han. – Under mina år som ensamstående njöt jag också av smakerna, men det var inte alltid jag fick till en ”måltid”. Ibland blev det bara ett

matintag i min ensamhet. Med tiden försökte jag ritualisera även mina ensamma måltider genom att lägga på en duk, tända ett ljus, servera maten på vackert porslin och inleda måltiden med en bordsbön.

» Ingen är så överdådig som Gud i sina gåvor. Att man som värd överöser sina vänner med det bästa man kan ge inom mat och dryck känns väldigt kristet «

Hur går den kristna enkelheten ihop med din kärlek till överdåd inom mat- och dryckeskultur och ditt ofta upprepade motto ”Allting gott och alldeles för mycket”?

– Ingen är så överdådig som Gud i sina gåvor, svarar Edward. Att man som värd överöser sina vänner med det bästa man kan ge inom mat och dryck känns väldigt kristet. Jesus själv förvandlade vatten till vin i Kana för att det under en sådan fest alltid skulle finnas tillgång på god mat och dryck. Och Gud prisas på många ställen i Bibeln för att han mättar oss med feta rätter och starkt klarat vin, och låter vår bågare rinna över.

– Att äta och njuta skulle jag på intet sätt anse okristet, tvärtom så borde man som kristen gå upp i nuet på samma sätt i allt man gör: arbete, bön, samtal - som jag och andra gourmeter går upp i njutandet av maten. – Okristligt blir det, som med allt annat, om man missbrukar det hela. Om njutningen blir viktigare än allt annat. Om man köper hem mer mat än vad som går åt och sedan slänger rester. Om man regelbundet äter och dricker mer än vad som är hälsosamt. Om man bara använder sina pengar för egen njutning istället för att fråga sig vad Gud vill att man ska använda sina pengar till. – Det finns tid för fest och det finns tid för fasta. Allt inom kristendomen är ju knappast enkelt. Kristus själv gick klädd i mantel, de flesta kyrkor är praktfulla, psaltarens språk är överlastat. Det finns många tillfällen som ger fog för att låta det goda flöda. Sedan finns det tid för fasta och återhållsamhet också. Allt handlar om balans, och om att inte låta maten, alkoholen och njutningen bli till en avgud.

Han slutar med en egen rannsakan. – Om jag personligen lyckas leva upp till detta eller ej, och vad som är synd i mitt liv rörande mat och dryck, det väljer jag att hålla mellan mig och Gud - och min biktfar.

TEXT & BILD Inger Lindeskog

I den mat- och måltidskunniga panelen på Sveriges radios scen på bok- & biblioteksmässan i Göteborg återfanns Per Styregård, Karsten Thurffjell, Lisa Lemke, Edward Blom och Tomas Tengby.

Han kommer hit, en Mänskoson,
ur Faderns rike fjärran från
och gästa vill vår boning.
Han kommer ned till jordens grus
med himlens kärlek, nåd och ljus
och bjuder oss försoning.
Ett sken är nu i öster tänt –
det är advent, det är advent!

Svensk psalm 109:2

TACK TILL ARBETSKRETSEN!

Efter många år har Fuxerna kyrkliga arbetsrets beslutat lägga ner sin verksamhet. Medlemmarna, vars antal varierat mellan 10 och 40 genom åren, avtackades i samband med mässan på Mikaelidagen 9 september med varsin tavla målad av bohuskonstnären Gunilla Wagersten.

Arbetskretsen har som regel träffats varannan vecka och har genomfört en höst- / julmarknad varje år. Totalt har nära en miljon kronor samlats in. Vid varje årsmöte har anslag delats ut till olika kyrkliga institutioner, till församlingens diakoni och till inköp av kyrkliga inventarier.

Tack för allt ni gjort, gett och på andra sätt bidragit med!

TACK TILL FADER BO!

Bo Westergaard har slutat som präst i Fuxerna - Åsbräcka församling efter mer än 11 år. Familjen kommer att bo kvar i prästgården en tid till, men lämnar sedan Lilla Edet.

Många är vi som kommer att minnas Bosses närvaro i samhället, hans goda förkunneelse och vackra sångröst.